

A PERCMUTATÓ VEREJTÉKE

RAŠA LIVADA

JÓL IDŐZÍTETT ÓRA
(részletek)

I.

valahol lent
apáinkban
megvártuk az összetűzés végét
valahol mélyen
a térdhajlatban

váratlanul bújtunk elő combtövékből
sötét bőrű alagutak felé sietve csöpp kis emlék nélkül
anyáinkhoz igyekezve apáink választása szerint

zömök mozdony füttye... vége az alagútnak... bögtünk (mesélik az utasok)
hiú apáink meg lábunk közé kukucskáltak s vállon veregették az anyákat

mielőtt még ösztönösen először összekentük a fekhelyet — szemernyi dzsessz
nélkül

ráeszméltünk az első bögések dőreségére
ráeszméltünk a sors játékára apáink csípőjében ah... igen
a nélkülözhetetlen nagyapák és nagymamák se maradtak el jártunk falun
városon

és: törékeny pingponglabdák is voltunk párosban
s midőn átrepültük a középvonalat sűrűbbnek láttuk a hálót
mit búzatáblákból és nyári utakból szőttek
emlékezetünkben sehol egy árva porszem
se gyümölcs
egyszerű parasztszekér és elhagyott
gebe poroszkál csupán

s a szivárvány is kifakult mely eső után vont ívet utunk falutól városig
vezetett

a csúcsockig fel szekérrel
a csúcsoktól le tekintetünkkel
más minden csak vázlat
kőnyéken morzsa, bögre tej a paplan alatt
ég pántlikája a szomszéd fehér háza fölött, korai paradicsom
a piacon

német nyelv a műfogak között
 (minden műfogú banya beszél németül)
 a kutakban és a klozetokban kerestek bennünket ha eltűntünk
 és folyton a szakadékokba lestek

később a rendőrségen s az egészségházban tartós formát és gátlásokat kaptunk
 mondom tizenöt évig — egy szemernyi dzsessz nélkül Minden a fejekben
 történt

apáink sohasem mondták el hová lett a többi testvérünk
 bár furcsán köszönnek egyes asszonyoknak
 akik rendszeresen öblögetik bölcsőjüket az ágyékukban

4.

óra.
 hatalmas fákllya
 a szakadéokban
 olyan méretű
 hogy az már szinte nem is számít.

mégis (bátran állítom)
 szükség van:

.....

b) a körömrágásra

.....

d) a szimbólumok közti eligazodásra

szükség van tépelődni:

a

bal kéz fölött

(mely a falon lengedezik)

az égő gyufaszál fölött

a romoknál lesütött tekintetek fölött

nem kell viszont számolni:

a családdal

a munkahellyel

a fehérjeillatú emlékekkel

s a tér elővarázsolásának pillanatában

saját testünk és gondolatunk

keresésével sem kell törődni.

a tűzzel nem nehéz azonosulni

csak a gondolatokat kell számúzni:

x) a koponyákból

y) a mélységekből

z) a kutakból

csupán a járkálásra

az úszásra

az ösztönökre, a vágyakra, a motorokra kell leszűkíteni mindent

nem, nem kell tudatosnak lenni

nekünk ez egyforma haladás

tudatosnak és tudatlannak lenni (egyszerre)

a spirális és a geometria
világába való hatolás pillanatában
egy ilyen falba ütközés pillanatában
csak a tik
között lehet eszmélni: lehetetlen (?)
tudatlanul a korallzátonyokig eljutni
melyek a Part közelségét hirdetik
ostobaság

és

tak

minden időben

csak egy tik és csak egy tak létezik
hogyan a tak az első vagy a második: lényegtelen
ez a hang gyorsan eliramlik
de a visszhang örökre megmarad

(a 4. vershez)

hiressé váltunk vizeinkkel
utolértük egymást a csillagokban

valóban van némi értelme bizonyos megmozdulásunknak
az érzékek integrációjának a lényegessel

holnap hétfő lesz — mondjuk csendesen
s lesznek kik késeken feküdve fulásnak erednek
egy hétfő megelőz bennünket
egyesek sárba tapossák az emlékeket
itt a lelkek dísz tárgyai közt
és megfélelkezvén az időről
a másik hétfőn belelépnek
anyagcserénk maradékába
tapossák tegnapunkat

mi pedig majd újságokban figyeljük
a fejleményeket

s megállapítjuk

a gyávaságot a paravánok mögött

a lelki függönyök mögött

melyeket véres kiegyensúlyozatlanságunkban

rendszeresen kiöblítünk

illatos mosóporral

szégyenlős mosollyal

egy sóhajtásnyira megelőzzük gerincünket
s így hát sohasem ér bennünket utól

mikor meg a nyári bomlás után

az agy technológiájára vetjük szemünket

nem fémet találunk ott a félelem jeleként

hanem közönséges rézrostokat

amelyeken vasárnap (szép idő esetén)

túlfelejtelt hangyák lebegtetik etikai mérlegüket

és szabad idejüket

a teljes zűrzavarnak
 úgy vettük elejét hogy a kórust
                                   a nézőterre tessékeltük
 külön-külön viszont
                                   egyik vállunkkal a másokra támaszkodunk
 lábunkra összpontosított figyelemmel meg elérjük
                                   a hangfal — és a szemhatár áttörését

és meghalunk
 a saját karunkban

6.

A rothadást (senki sem ismeri)
 a sírásók se bármennyire szeretik a munkájukat
 s az orvosok se bár dicsekszenek

A föld

összetétele:

1. koponya és pörgettyű
                   mely az idő tartozéka
2. biborszínű sár
                   leukémiával átítatva
3. fazekasáru és lapéz
                   mely a tőzsde gyönyörét nem érte meg
4. meg nem énekelt korall és köpedék
                   mely a tudománynak sokat jelentene
5. megszenesedett levegő
                   mely csokoláskor lepereg az arcról
6. fecsegés a férfiről a nőről
                   és elvetélt gyermekükről aki zseni volt
7. mese a zsenikről
                   akik nem mindig vetélnek el

csupán a föld ismeri azt az érzést
 amelyet az embereknél
 a megtisztulással lehet azonosítani

A. homokbuckák

a sírok
 a kamrák
 a pincék
 a hegygerincek
 a folyók
 a madárszárnyak
 a pipacsok

köztü katarzist...

rothadásnak nevezik.

Ezt semmilyen felismerés sem előzi meg.

A rothadás

(a természet titka)
 utolsó nekifeszülés
 hogy megérjük
 a jövőt
 vagy az eredetet

(a 6. vershez)

a csillag-hordó mélyén
 test nélküli sarjak
 kik a légzést csodálva
 a zsarnok-lé
 megalvadását
 várják

a penészes
 porlepett
 agyakból
 elégük van már
 s tétlenségükben
 önmagukat emésztik

a testek
 a kezdet ősállapotának pereméig
 zuhantak
 a tetovált bőr elégett
 egészen a bulvárlapok
 és sajtópaloták poráig
 (főnix megéledését meggátolta az eső)

a zsarnok-lé
 megkeményedett
 az agyagon
 akár a vörös színű vaj

s a nap
 elfogyasztja
 csak úgy kenyér
 és só nélkül
 hogy a következő hajnalhasadásig
 újra
 vörös lehessen

PILLANTÁS A MEGKOPOTT VÉDŐSZENTRE

e diófa előtt
 katonaság vonul el ma éjjel
 elvonul a nagy mellény alatt:

melyet kilenc
 pucér vénasszony köt
 a holdvilágon

elvonul a holdvilágon

mikor a tűz
elhamvad e falu
megannyi szobájának egyikében
azt mesélik:

ez járja már

a felfuvalkodottság hosszantartó
békét biztosít a gránit-izmű férfiakkak
állataiknak és lányaiknak

mikor a reggel keleten fölcsillant:

kilenc pucér kereszt
tündökölt a napon

a mákok meg csörögtek a szélben

ma éjjel
katonaság vonult el itt

durva vaskarmokkal
ettől repedezett meg a diófa kérge:
és zöld vér
ömlött alá a fehér
sárba taposott gyapjúra
amely lovasokra emlékeztet

ezúttal

a tűzés helyén
nagyon megfoszlott a mellény:

s délben
gránit-homok suhog
míg
a végtelen rőt égre párolog
ahonnan megfulladt madarak
zuhannak alá
az árpaföldekre

a lányok sikoltása és az állatok vére
elárasztja a kilenc pucér sirhantot:

a kereszték az éj leple alatt
óriásira nőttek:
és eltakartak
egy egész világot
amely
sohasem hasonlított
az égre

PILLANTÁS A SZOMSZÉDSÁGRA

az illúziók erőteljes tónusai
gazdagabbá teszik a virágról alkotott képet
az intuíciók beesett szemei
betetézik a gyanakvást

hogya

a kristály
 a középszerűség álarca
 a hétköznapok születése

a körmök hordereje
 túlon túl kicsi
 vallják a meztelen lányok

akikben a kristály csiszolódik

MEGHITTSEĞ

játszol
 valahol távol a kezemtől

ott
 ahol az eget
 sugaras nap-nád és korall-lepel keretezi

ahol az orgonásfpok búgnak
 a szennyes
 kutakban
 az üres és véres
 kutakban

a smaragdszínű hullámok
 és az áttetsző vágyak között

avagy
 a túlcsonduló éji esőben
 a végtelen reménytelenségben

nem tudom hol
 de
 játszol
 valahol távol a kezemtől

ÓTON

ez a nép itt — sokat lódit
 de velem mégis becsületes:

sohasem esküszik a csillagokra

pedig ők
 a létezésem bizonyítják:

csillagot teszek az egyik szemembe — fölemelkedek
 csillagot teszek a másik szemembe — elolvadok

így
 játszadózom az éjszakákkal
 és a létezéssel

ez a nép itt — sokat lop
de velem mégis becsületes:

sohasem bántja a napot

pedig az a mértékem

a felhők alatt:

összerepedezik mint a mész

az ősrégi mennyezeten

így gyakran gondolok én arra
hogy tekintetem messzebbre hat
az életet jelentő szobafalnál

ez a nép itt — sokat öldököl

de ebben engem is rászéd:

sűrűn szívbe döfi a kést

pedig az az én biztonságom:

egyik kamrájába helyezem a lélegzést — fölemelkedek

másik kamrájába helyezem a nőt — elolvadok

de

nem lehet ez így a végtelenségig:

ezért

gyakran megtorpanok utamon

mely a nép közt vezet

aki

a napon kívül

valamennyi csillagot

meglopja

de csupán

reá esküszik:

Szűcs Imre fordításai